

Наукові перспективи
Видавнича група

№ 8 (49)

2025

НАУКА і ТЕХНІКА

серія: *право*, серія: *економіка*, серія: *педагогіка*,
серія: *техніка*, серія: *фізико-математичні науки*

СЬОГОДНІ

З Україною

в серці!

Видавнича група «Наукові перспективи»

Всеукраїнська Асамблея докторів наук із державного управління

Асоціація науковців України

«Наука і техніка сьогодні»

*(Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка»,
Серія «Фізико-математичні науки», Серія «Техніка»)*

Випуск № 8(49) 2025

Київ – 2025

**«Наука і техніка сьогодні» (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка»,
Серія «Фізико-математичні науки», Серія «Техніка»): журнал.
2025. № 8(49) 2025. С. 1879**

*Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 07.04.2022 № 320 журналу
присвоєно категорію "Б" із економіки та педагогіки (спеціальності – 015 -
Педагогічні науки; 076 - Економічні науки)*

*Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 06.06.2022 № 530 журналу
присвоєно категорію "Б" із права (спеціальність – 081 Юридичні науки)*

*Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 10.10.2022 № 894 журналу присвоєно
категорію "Б" із техніки (спеціальність - 122 Комп'ютерні науки)*

*Журнал видається за підтримки Міждержавної гільдії інженерів консультантів, Інституту філософії та
соціології Національної Академії Наук Азербайджану (Баку, Азербайджан), громадської організації «Християнська
академія педагогічних наук України» та громадської організації «Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з
духовно-морального виховання»*

*Рекомендовано до видавництва Президією Всеукраїнської Асамблеї докторів наук з державного управління
(Рішення від 25.08.2025, № 8/8-25)*

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index
Copernicus (IC), міжнародної пошукової системи Google Scholar та до
міжнародної наукометричної бази даних Research Bible

Головний редактор: Сопілко Ірина Миколаївна - доктор юридичних наук,
професор, Відмінник освіти України, Лауреат Премії Президента України для молодих
вчених, Лауреат Премії Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим в
галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок,
академік Академії наук вищої школи України, Заслужений юрист України (Київ, Україна)

Редакційна колегія:

- Бахов Іван Степанович — доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології та перекладу Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
- Будник Вікторія Анатоліївна - кандидат економічних наук, професор, професор кафедри бізнес-логістики та транспортних технологій Державного університету інфраструктури та технологій (Київ, Україна)
- Волк Павло Павлович — доцент кафедри водної інженерії та водних технологій Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- Гирка Ольга Ігорівна - кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри товарознавства, митної справи та управління якістю Львівського торговельно-економічного університету (Львів, Україна)
- Гнатюк Сергій Олександрович - кандидат технічних наук, доцент, заступник декана факультету аеронавігації, електроніки та телекомунікацій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Дацій Олександр Іванович - доктор економічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
- Дівізніук Михайло Михайлович - доктор фізико-математичних наук, професор, Завідувач відділу Відділу цивільного захисту та інноваційної діяльності Державної установи "Інститут геохімії навколишнього середовища Національної академії наук України" (Київ, Україна)
- Дяденчук Альона Федорівна - кандидат технічних наук, старший викладач кафедри вищої математики і фізики Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (Мелітополь, Україна)
- Забулонов Юрій Леонідович - доктор технічних наук, професор, Член-кореспондент НАН України, директор Державної установи «Інститут геохімії навколишнього середовища Національної академії наук України» (Київ, Україна)
- Ільїн Валерій Юрійович - доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)
- Ільїна Анастасія Олександрівна - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри публічного управління і адміністрування Національного торговельно-економічного університету (Київ, Україна)
- Кардаш Оксана Любомирівна — кандидат економічних наук, доцент кафедри комп'ютерних технологій та економічної кібернетики Навчально-наукового інституту автоматизації, кібернетики та обчислювальної техніки Національного університету водного господарства та природокористування (м. Рівне, Україна)

Гриценко Л.О., Бойко В.А.

570

*ІКТ-ІНСТРУМЕНТИ В ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ З ГРАФІЧНИХ ДИСЦИПЛІН*

Дмитренко В.М.

582

*ФОРМУВАННЯ ПРОЄКТНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ
ПЕДАГОГІВ НА ЗАСАДАХ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПІДХОДУ*

Завгородній Д.В.

592

ЕВОЛЮЦІЯ ДЕФІНІЦІЇ ІНФОМЕДІЙНОЇ ГРАМОТНОСТІ

Калабська В.С.

602

*ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ НАВЧАЛЬНОГО ОРКЕСТРУ
НАРОДНИХ ІНСТРУМЕНТІВ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ*

Калугін І.Ю.

614

*РЕАЛІЗАЦІЯ ПРАВ СТУДЕНТІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ
ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ*

Кірман В.К., Добрянська О.М.

626

*УДОСКОНАЛЕННЯ ГОТОВНОСТІ ВЧИТЕЛІВ МАТЕМАТИКИ
ДО РОБОТИ У ПРЕДМЕТНОМУ ЦИКЛІ БАЗОВОЇ СЕРЕДНЬОЇ
ОСВІТИ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ*

Когут І.І.

642

*ТВОРЧИЙ ПІДХІД ДО РОЗВИТКУ ЗАГАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТ-
НОСТЕЙ МАЙБУТНЬОГО БАКАЛАВРА ПРАВА*

Козловський Ю.М., Козловська І.М.

652

*МОЖЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ІДЕЙ ПЕЧВОРКУ В КОНТЕКСТІ
ТЕОРІЇ УНІВЕРСАЛЬНОГО КЛАРТ-МОДЕЛЮВАННЯ*

Костолович М.І.

664

*ІНТЕГРАЦІЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ ТА ІННОВАЦІЙНОГО
НАВЧАННЯ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ТРАНСВЕРСАЛЬНИХ
КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНЬОГО
ВЧИТЕЛЯ ГЕОГРАФІЇ*

УДК УДК [81'342-042.75:811.111:811.174]:37.015.3:81'233(091)(045)

[https://doi.org/10.52058/2786-6025-2025-8\(49\)-688-698](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2025-8(49)-688-698)

Кравченко Тетяна Миколаївна доктор філософії, доцент, доцент кафедри англійської мови, літератури з методиками навчання, Мукачівський державний університет, м. Мукачево, <https://orcid.org/0000-0002-4963-4667>

Бопко Ігор Зеновійович канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри англійської мови, літератури з методиками навчання, Мукачівський державний університет, м. Мукачево, <https://orcid.org/0000-0003-0517-3771>

Бедевельська Маріанна Василівна канд. пед. наук, доцент, старший викладач кафедри англійської мови, літератури з методиками навчання, Мукачівський державний університет, м. Мукачево, <https://orcid.org/0000-0002-9788-0272>

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК АНГЛІЙСЬКОЇ ТА ЛАТИНСЬКОЇ ФОНЕТИЧНИХ СИСТЕМ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ПРАВИЛЬНОГО ОФОРМЛЕННЯ ВЛАСНОГО УСНОГО МОВЛЕННЯ (ІСТОРИЧНИЙ ТА ДИДАКТИЧНИЙ АСПЕКТ)

Анотація. У статті досліджується взаємозв'язок між латинською та англійською фонетичними системами в історичному та дидактичному контекстах. Обґрунтовано вплив латинської мови як основи класичної освіченості на становлення звукової системи англійської мови, а також її роль у розвитку орфоепічної свідомості здобувачів. Наголошено, що формування навичок правильного усного мовлення є важливою складовою професійної мовної підготовки для здобувачів освіти, які вивчають англійську як основну або другу іноземну мову. Закцентовано увагу на вивченні взаємозв'язку між фонетичними системами англійської та латинської мов, зокрема їх історичного та дидактичного аспектів, і виявленні їх важливості у формуванні навичок правильної вимови та оформлення усного мовлення. Розглянуто можливості використання елементів латинської фонетики в освітньому процесі для формування навичок правильного усного мовлення англійською мовою. Запропоновано низку методичних прийомів, що сприяють покращенню артикуляційної бази здобувачів через міжмовні паралелі. Порівняння двох артикуляційних систем дає змогу зробити висновок: навчання латинській фонетиці може відігравати компенсаторну роль, сприяючи формуванню звукової свідомості, орієнтованої на чіткість і точність вимови. Зроблено

висновок що фонетичний зв'язок між латинською та англійською мовами є важливим елементом як історичного, так і дидактичного осмислення процесу формування навичок правильного усного мовлення. Залучення латинських елементів у мовну підготовку сприяє розвитку фонетичної точності та стабільних артикуляційних навичок, стимулює свідоме ставлення до мовного матеріалу, підвищує якість міжмовного аналізу та розуміння мовних процесів.

Ключові слова: англійська фонетика, латинська фонетика, орфоєпія, міжмовні зв'язки, історична фонологія, усне мовлення, основна іноземна мова, друга іноземна мова, професійна підготовка, історичний аспект, дидактичний аспект.

Kravchenko Tetiana Mykolaivna Doctor of Philosophy, Associate Professor, Associate Professor of the Department of English Language, Literature with Teaching Methods, Mukachevo State University, Mukachevo, <https://orcid.org/0000-0002-4963-4667>

Bopko Ihor Zenoviiiovych Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of English Language, Literature with Teaching Methods, Mukachevo State University, Mukachevo, <https://orcid.org/0000-0003-0517-3771>

Bedevelska Marianna Vasylivna Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Senior Lecturer of the Department of English Language, Literature and Teaching Methods, Mukachevo State University, Mukachevo, <https://orcid.org/0000-0002-9788-0272>

THE INTERCONNECTION OF ENGLISH AND LATIN PHONETIC SYSTEMS AS AN IMPORTANT FACTOR IN FORMING SKILLS OF ORAL SPEECH CORRECT FORMATION (HISTORICAL AND DIDACTIC ASPECT)

Abstract. The article examines the relationship between Latin and English phonetic systems in historical and didactic contexts. The influence of Latin as the basis of classical education on the formation of the sound system of the English language, as well as its role in the development of orthoepic consciousness of applicants, has been substantiated. It has been emphasized that the formation of skills of correct oral speech is an important component of professional language training for applicants who study English as a primary or second foreign language. Attention is focused on studying the relationship between the phonetic systems of the English and Latin languages, in particular their historical and didactic aspects, and identifying

their importance in the formation of skills of correct pronunciation and oral speech. The possibilities of using elements of Latin phonetics in the educational process to form skills of correct oral speech in English have been considered. A number of methodological techniques have been proposed that contribute to the improvement of the articulation base of applicants through interlingual parallels. Comparison of the two articulatory systems allows us to conclude: teaching Latin phonetics can play a compensatory role, contributing to the formation of sound consciousness, focused on the clarity and accuracy of pronunciation. It has been concluded that the phonetic connection between Latin and English is an important element of both historical and didactic understanding of the process of forming the skills of correct oral speech. The involvement of Latin elements in language training contributes to the development of phonetic accuracy and stable articulatory skills, stimulates a conscious attitude to language material, improves the quality of interlingual analysis and understanding of speech processes.

Keywords: English phonetics, Latin phonetics, orthoepy, interlingual connections, historical phonology, oral speech, main foreign language, second foreign language, professional training, historical aspect, didactic aspect.

Постановка проблеми. Формування навичок правильного усного мовлення є важливою складовою професійної мовної підготовки. Для здобувачів освіти, які вивчають англійську мову як основну або другу іноземну, надзвичайно актуальним є усвідомлення фонетичних закономірностей, що лежать в основі правильної вимови.

Одним із перспективних підходів у цьому напрямі є звернення до латинської фонетики — мови, яка історично вплинула на англійську в аспектах лексики, орфографії та фонології.

Історичний аналіз та дидактичне осмислення цього впливу дозволяє глибше розкрити механізми становлення англійської орфоєпії та оптимізувати методику викладання англійської фонетики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед іноземних науковців різні аспекти латинської мови вивчали Аллен С., історію англійської мови — Бертон С., фонетику і фонологію англійської мови — Селс-Марсія М., Роуч П.

Українські дослідники Береговська І., Бережна І., Білоус Г., Вдовиченко Л., Дейч А., Кузнєцова О., Ковальчук Т. вивчали як лексичні, так і фонетичні аспекти латинської мови, Козирєва І., Красік Г., Литвиненко Н., Натрошвілі Т., Селіванова О., Сохацький М. досліджували фонетичні особливості англійської.

Мета статті полягає у вивченні взаємозв'язку між фонетичними системами англійської та латинської мов, зокрема їх історичного та дидактичного аспектів, і виявленні їх важливості у формуванні навичок правильної вимови та оформлення усного мовлення.

Виклад основного матеріалу. Латинська мова відігравала центральну роль у європейській культурі та освіті впродовж понад двох тисячоліть. Від часів Римської імперії і до XVIII століття вона була офіційною мовою наукових праць, медицини, богослов'я, права та філософії. Зі становленням університетської традиції у Середньовіччі (XI–XIII ст.), латина стала не лише мовою письмової фіксації знань, а й засобом усного академічного дискурсу в університетах Європи — Болонському, Сорбоннському, Оксфордському тощо. Вона використовувалася у лекціях, диспутах, трактатах, риторичних змаганнях, створюючи високий стандарт академічного мовлення.

Фонетична система класичної латини відзначається чіткою артикуляцією, відсутністю редукцій, відкритими складами, стабільністю кількісної та якісної характеристики голосних, а також регулярним ритмічним наголосом. Саме ці особливості зумовили глибокий фонетичний вплив латини на формування орфоепічних норм у багатьох мовах Західної Європи, зокрема французької, італійської, німецької та англійської. Через тривале навчання латині у школах (до XX ст.) і класичну риторичну традицію, ця мова стала частиною культурної та фонетичної свідомості освіченого класу, включно з носіями англійської мови [1, 16, 26].

Розглянемо латинізми в англійській мові. Англійська мова зазнала численних хвиль запозичення латинізмів упродовж своєї історії. Перший етап латинських впливів бере початок ще з часів римської окупації Британії (43–410 рр. н.е.), коли англосаксонські діалекти стикалися з латинськими термінами, пов'язаними з інфраструктурою, військовою справою та релігією (*street* ← *strata*, *port*, *wall*, *wine* ← *vinum* тощо).

Після норманського завоювання 1066 року значна частина латинської лексики увійшла в англійську через старофранцузьку мову, що слугувала адміністративною і культурною мовою Англії протягом кількох століть. Це привело до впровадження тисяч латинських слів у правовій, освітній, науковій та релігійній сферах. Пізніше, в епоху Відродження, коли інтерес до класичних мов відродився, розпочався так званий латинський ренесанс в англійській мові — із активним штучним творенням нових термінів на основі латинських коренів (*education*, *information*, *direction*, *constitution*, *civilization*).

Фонетично латинізми мають кілька характерних рис, що збереглися в англійській мові:

- Багатоскладовість: більшість латинських слів складаються з трьох і більше складів, що вимагає певної ритмічності у вимові;
- Позиційний наголос: зазвичай зберігається на передостанньому або третій від кінця складі (penultimate/antepenultimate stress);
- Суфікси: *-tion*, *-sion*, *-ment*, *-ity* тощо — мають латинське походження та несуть певний наголосовий малюнок;

• Фонемні структури: латинські звуки [k], [s], [t], [v], [l] тощо часто залишаються незмінними у відповідних англійських словах.

Ці риси відіграють значну роль у формуванні фонетичної компетентності англомовних студентів, зокрема у правильному наголошуванні, ритміці мовлення та інтонаційній моделі [5, 11, 26].

Порівнюючи фонетичні системи латинської та англійської мов звернемо увагу на артикуляційні бази.

Фонетична система латинської мови ґрунтується на стабільній артикуляційній базі, яка передбачає чітку вимову як голосних, так і приголосних звуків. У класичній латині голосні [a], [e], [i], [o], [u] вимовляються чітко й відкрито, незалежно від позиції у слові — вони не зазнають редукції навіть у ненаголошеній позиції. Наприклад, у слові *amica* [a'mi:ka] усі три склади вимовляються з однаковою чіткістю, зберігаючи відкриті артикуляційні позиції.

Англійська фонетика, навпаки, характеризується явищем редукції — ослабленням та зміною звучання голосних у ненаголошених складах. Найпоширенішою формою редукції є звук [ə] (schwa), який замінює більшість голосних у слабких позиціях: *banana* [bə'nɑ:nə], *support* [sə'pɔ:t], *family* ['fæməli]. Це явище значно ускладнює формування правильної вимови для осіб, які вивчають англійську мову як іноземну.

Порівняння двох артикуляційних систем дає змогу зробити висновок: навчання латинській фонетиці може відігравати компенсаторну роль, сприяючи формуванню звукової свідомості, орієнтованої на чіткість і точність вимови. Артикуляційні вправи на основі латинських слів, де всі голосні артикулюються повноцінно, можуть стати ефективним інструментом для вироблення мовленнєвої дисципліни.

Також латинська мова сприяє усвідомленню довготи та короткості голосних, що актуально й для англійської мови, де фонематична опозиція [i:] – [ɪ], [u:] – [ʊ], [ɔ:] – [ɒ] є значущою [1, 8, 9, 15, 17].

Щодо інтонаційної структури, то інтонація відіграє ключову роль у процесі мовлення, оскільки вона забезпечує не лише мелодику висловлювання, а й синтаксичне членування, логічне виділення, емоційне забарвлення тощо. У класичній латині інтонаційна структура була досить усталеною й пов'язувалася передусім з паузами, смисловими акцентами та підвищенням/пониженням тону в питальних або окличних реченнях.

Попри те, що латинська мова здебільшого викладається як "мертва" (тобто така, що не використовується у живому мовленні), її риторична традиція, яка включала декламації, публічні виступи й діалоги (у Цицерона, Сенеки, Квінтіліана), засвідчує, що інтонація відігравала значну роль у структурі усного висловлювання. Саме вивчення таких текстів із відповідним

інтонаційним супроводом може дати поштовх до формування інтонаційної виразності студентів.

У сучасній англійській мові інтонація функціонує як важливий елемент комунікативного наміру — з її допомогою позначаються типи речень (наказ, запитання, ствердження), логічне виділення, виражається ставлення мовця до сказаного. Наприклад:

- *You are coming.* – ствердження (висхідно-нисхідна інтонація)
- *You are coming?* – запитання (висхідна інтонація)

Використання латинських текстів для інтонування — особливо риторичних або філософських — дозволяє формувати інтонаційне чуття та інтонаційний діапазон, що згодом переноситься на англійську мову.

Також доцільним є використання латинських сентенцій або виразів (наприклад: *Vita brevis, ars longa; Cogito, ergo sum*) для тренування мелодики висловлювань у вигляді інтонаційних вправ [3, 5, 12, 17].

Розглянемо дидактичні аспекти впровадження латинських елементів у навчання англійської фонетики.

Інтеграція латинської мови у процес навчання англійської фонетики відкриває широкий спектр методичних можливостей, спрямованих на розвиток правильного мовлення та усвідомленого ставлення до звукової системи мови.

Серед найефективніших методичних прийомів можна виділити наступні: контрастивний аналіз, етимологічний підхід, фонетичні диктанти з латинськими запозиченнями, артикуляційна гімнастика на основі латинських слів.

Контрастивний аналіз — це один із базових інструментів порівняльної фонетики. Здобувачам пропонується зіставляти вимову латинських та англійських слів, що мають спільне походження або схожі фонетичні структури. Такий підхід дозволяє звернути увагу на розбіжності в наголосі, довготі голосних та артикуляції.

Наведемо приклади:

- *natura* [na'tu:ra] → *nature* ['neɪtʃə]
- *populus* ['pɒ.pu.lus] → *people* ['pi:pl]
- *educatio* [e.du'ka:ti.o:] → *education* [ˌedʒu'keɪʃən]

Такий аналіз дозволяє здобувачам бачити закономірності зміни звуків, розвиває фонематичний слух і закладає основи усвідомленої орфоепії.

Розгляд латинських коренів, префіксів і суфіксів у складі англійських слів (наприклад, *sub-* — “під”, *-tion* — “процес”) допомагає студентам не лише краще засвоїти значення, а й закономірності їх звучання. Такий підхід сприяє розвитку морфолого-фонетичної компетенції. В якості прикладів наведемо:

- *translatio* → *translation*
- *dictio* → *dictionary*

- *memorare* → *memory, memorial*

Це також сприяє кращому запам'ятовуванню складних англійських слів академічного чи наукового стилю.

Фонетичні диктанти сприяють формуванню орфоепічної пильності — здатності точно розрізняти звуки на слух і правильно їх відтворювати. Крім того, вони активізують слухову увагу, що є важливим чинником у формуванні навичок усного мовлення.

В якості прикладу вправи пропонуємо диктант на основі слів: *auditorium, curriculum, optimum, status, radius* — з подальшим їх фонетичним розбором в англійському контексті.

Чіткі відкриті склади латинських слів (напр.: *rosa, vita, luna*) дозволяють проводити артикуляційні тренування для розвитку правильної вимови. Повільне, чітке повторення таких слів з дотриманням фонетичних норм допомагає сформувати стійкі артикуляційні навички.

Приклад вправи: читання вголос коротких латинських фраз із паузами та акцентом на відкриті голосні:

- *Vita brevis est.*
- *Mens sana in corpore sano.*
- *Carpe diem.*

Ці вправи можуть бути ефективними як на початковому, так і на просунутому етапі навчання [10, 21, 24].

Сучасна дидактика активно впроваджує міждисциплінарний підхід, який дозволяє об'єднувати знання з різних галузей у межах одного навчального процесу.

Інтеграція латинської мови в курс англійської фонетики сприяє розвитку таких важливих компонентів, як мовна інтуїція, аналітичне мислення та мовна свідомість. Мовна інтуїція з'являється завдяки розпізнаванню споріднених структур; аналітичне мислення — через зіставлення фонетичних систем; мовна свідомість — як розуміння джерел формування сучасного англійського звукового складу.

Крім того, міжпредметне поєднання дає змогу урізноманітнити форми навчальної діяльності (від фонетичних дебатів до проєктів на тему "Латинські корені в англійській науковій термінології").

Такі заняття можуть ефективно впроваджуватись на уроках у старшій школі, курсах підвищення кваліфікації вчителів або на філологічних факультетах [7, 14, 22].

Звернемо увагу також і на практичне значення для сучасного мовного навчання.

Інтеграція знань про фонетичні зв'язки між латинською та англійською мовами у навчальний процес має низку безпосередніх переваг, що позитивно

впливають на якість формування мовленнєвих навичок, особливо у сфері усного мовлення. Такий підхід поєднує історичну обґрунтованість із сучасною дидактикою, забезпечуючи глибший рівень оволодіння фонетичною компетентністю.

Перевагами такого підходу вважаємо:

- Краще опанування орфоепічних норм англійської мови. Через ознайомлення з чіткою структурою латинських голосних і наголосів, здобувачі краще розуміють логіку англійської вимови, особливо щодо академічної та технічної лексики (*nation, administration, coordination*), де латинський вплив особливо помітний.

- Прогнозування вимови складних запозичених слів. Здобувачі можуть передбачити місце наголосу, типи голосних (редукованих чи повних), а також інтонаційні особливості. Наприклад, розуміння того, що суфікс *-tion* у латині вимовлявся чітко ['tio:] дозволяє адаптувати вимову відповідних англійських слів до нормативної моделі [ʃən] із правильним наголосом.

- Посилення внутрішньої мотивації студентів через культурно-історичний контекст. Усвідомлення спадкоємності мовних традицій Європи, де латина є «мовою-джерелом», викликає інтерес до глибшого вивчення мов, історії освіти, риторики й лінгвістики в цілому.

- Формування критичного мислення в аналізі мовних явищ. Порівняння фонетичних форм, виявлення закономірностей та винятків, зіставлення морфолого-фонетичних структур латинізмів в англійській мові спонукає до системного, аргументованого осмислення мовного матеріалу.

Так наприклад розгляд слова *communication* у контексті його латинського прототипу *communicatio* показує зміну складів, редукцію та місце наголосу, що зменшує фонетичні труднощі в англійській вимові [4, 13, 20].

Висновки. Фонетичний зв'язок між латинською та англійською мовами є важливим елементом як історичного, так і дидактичного осмислення процесу формування навичок правильного усного мовлення.

Вивчення латинської фонетики не слід розглядати лише як елемент класичної освіти, адже вона виконує функцію практичного інструменту в опануванні англійської вимови.

Залучення латинських елементів у мовну підготовку сприяє розвитку фонетичної точності та стабільних артикуляційних навичок, стимулює свідоме ставлення до мовного матеріалу, підвищує якість міжмовного аналізу та розуміння мовних процесів.

У контексті глобалізованого світу, де комунікативна компетентність є ключовим показником професійної та академічної успішності, міжмовний, зокрема латинсько-англійський підхід, відповідає сучасним вимогам освіти і формує конкурентоспроможного мовця.

Література:

1. Allen W. Sidney. Vox Latina: A Guide to the Pronunciation of Classical Latin. – Cambridge University Press, 1965.
2. Barber, C. The English Language: A Historical Introduction. Cambridge University Press, 2000.
3. Burton G. Silva Rhetoricae: The Forest of Rhetoric. – Brigham Young University, 2007.
4. Celce-Murcia M., Brinton D. M., Goodwin J. M. Teaching Pronunciation: A Course Book and Reference Guide. – Cambridge: CUP, 2010.
5. Cruttenden A. Gimson's Pronunciation of English. – 8th ed. – Routledge, 2014.
6. Crystal, D. The Stories of English. Penguin Books, 2004.
7. Richards J. C., Rodgers T. S. Approaches and Methods in Language Teaching. – Cambridge: CUP, 2014.
8. Roach P. English Phonetics and Phonology: A Practical Course. – 4th ed. – Cambridge: CUP, 2009.
9. Wells J. C. Longman Pronunciation Dictionary. – London: Pearson, 2008.
10. Агабекян А. Ф. Етимологічний підхід у викладанні англійської лексики. – Харків: ХНУ, 2018.)
11. Береговська І. В. Лексико-фонетичні особливості латинських запозичень в англійській мові // Науковий вісник МДУ. 2020. № 55. С. 51–55.
12. Бережна І. М. Інтонаційна структура латинських риторичних текстів як дидактичний ресурс // Лінгвістичні обрії. – 2019. – № 3. – С. 21–26.
13. Білоус Г. П. Латинська мова як основа інтерлінгвістичної компетентності студентів. – Львів: ЛНУ, 2018
14. Вдовиченко Л. Г. Латина як основа міжпредметного зв'язку у викладанні іноземних мов // Іноземні мови в навчальних закладах. – 2020. – № 3. – С. 45–49.
15. Дейч А. М. Латинська мова і наука. – К.: Радянська школа, 1983. – 192 с.
16. Ковальчук Т. І. Латина як інструмент формування артикуляційної бази // Слово і час. – 2018. – № 1. – С. 55–58.
17. Козирева І. В. Інтонаційні стратегії англomовного академічного мовлення // Іноземні мови у вищій школі. – 2020. – № 1. – С. 44–49.
18. Красік Г. А. Фонетичні аспекти викладання англійської мови у вищій школі // Іноземні мови. – 2020. – № 2. – С. 33–38.
19. Кузнєцова, О. В. (2019). Латина в системі професійної мовної підготовки. Мовна освіта в Україні, №2, с. 65–71.
20. Литвиненко Н. І. Формування фонетичної компетентності в умовах полілінгвального середовища // Мовні і концептуальні картини світу. – 2020. – № 67. – С. 108–112.
21. Натрошвілі Т. Г. Контрастивна фонетика латинської та англійської мов у контексті лінгводидактики // Наукові записки НаУКМА. – 2021. – Т. 218. – С. 53–57.
22. Савченко С. Ф. Міждисциплін. підхід у лінгводидактиці. – Одеса: ОНУ, 2019.
23. Свінціцька, А. П. (2017). Фонетичний компонент у системі навчання іноземних мов. Іноземні мови, №1, с. 24–29.
24. Селіванова О. О. Методика викладання фонетики англійської мови. – Кіровоград: КДПУ, 2015.
25. Сохацький М. І. Фонетичні особливості латини у системі лінгвістичної освіти // Лінгвістичні студії. 2021. № 42. С. 114–119.
26. Тищенко В. І. Історія англійської мови. – К.: Либідь, 2005. – 288 с.

References:

1. Allen, W. S. (1965). *Vox Latina: A Guide to the Pronunciation of Classical Latin*. Cambridge University Press.
2. Barber, C. (2000). *The English Language: A Historical Introduction*. Cambridge University Press.
3. Burton, G. (2007). *Silva Rhetoricae: The Forest of Rhetoric*. Brigham Young University.
4. Celce-Murcia, M., Brinton, D. M., & Goodwin, J. M. (2010). *Teaching Pronunciation: A Course Book and Reference Guide*. Cambridge University Press.
5. Cruttenden, A. (2014). *Gimson's Pronunciation of English* (8th ed.). Routledge.
6. Crystal, D. (2004). *The Stories of English*. Penguin Books.
7. Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2014). *Approaches and Methods in Language Teaching*. Cambridge University Press.
8. Roach, P. (2009). *English Phonetics and Phonology: A Practical Course* (4th ed.). Cambridge University Press.
9. Wells, J. C. (2008). *Longman Pronunciation Dictionary*. Pearson.
10. Ahabekian, A. F. (2018). *Etymologichnyi pidkhid u vykladanni anhliiskoi leksyky* [Etymological approach in teaching English vocabulary]. Kharkivskiy natsionalnyi universytet.
11. Berehovska, I. V. (2020). *Leksyko-fonetychni osoblyvosti latynskykh zapozychen v anhliiskii movi* [Lexico-phonetic features of Latin borrowings in English]. *Naukovyi visnyk MDU*, 55, 51–55.
12. Berezhna, I. M. (2019). *Intonatsiina struktura latynskykh rytorychnykh tekstiv yak dydaktychnyi resurs* [The intonation structure of Latin rhetorical texts as a didactic resource]. *Linhvistychni obrii*, 3, 21–26.
13. Bilous, H. P. (2018). *Latynska mova yak osnova interlinhvistychnoi kompetentnosti studentiv* [Latin as the basis of students' interlinguistic competence]. Lvivskiy natsionalnyi universytet.
14. Vdovychenko, L. H. (2020). *Latyna yak osnova mizhpredmetnoho zviazku u vykladanni inozemnykh mov* [Latin as the basis of interdisciplinary communication in teaching foreign languages]. *Inozemni movy v navchalnykh zakladakh*, 3, 45–49.
15. Deich, A. M. (1983). *Latynska mova i nauka* [Latin language and science]. Radianska shkola.
16. Kovalchuk, T. I. (2018). *Latyna yak instrument formuvannia artykuliatsiinoi bazy* [Latin as a tool for forming an articulatory base]. *Slovo i chas*, 1, 55–58.
17. Kozyrieva, I. V. (2020). *Intonatsiini stratehii anhlomovnoho akademichnoho movlennia* [Intonation strategies of English academic speech.]. *Inozemni movy u vyshchii shkoli*, 1, 44–49.
18. Krasik, H. A. (2020). *Fonetychni aspekty vykladannia anhliiskoi movy u vyshchii shkoli* [Phonetic aspects of teaching English in higher education.]. *Inozemni movy*, 2, 33–38.
19. Kuznietsova, O. V. (2019). *Latyna v systemi profesiinoi movnoi pidhotovky* [Latina in the system of professional language training]. *Movna osvita v Ukraini*, 2, 65–71.
20. Lytvynenko, N. I. (2020). *Formuvannia fonetychnoi kompetentnosti v umovakh polilinhvalnoho seredovyshcha* [Formation of phonetic competence in a multilingual environment]. *Movni i kontseptualni kartyny svitu*, 67, 108–112.
21. Natroshvili, T. H. (2021). *Kontrastyvna fonetyka latynskoi ta anhliiskoi mov u konteksti linhvodydaktyky* [Contrastive phonetics of Latin and English in the context of linguodidactics]. *Naukovi zapysky NaUKMA*, 218, 53–57.
22. Savchenko, S. F. (2019). *Mizhdystsyplinarnyi pidkhid u linhvodydaktytsi* [Interdisciplinary approach in linguistic didactics.]. Odeskyyi natsionalnyi universytet.

23. Svintsitska, A. P. (2017). Fonetychnyi komponent u systemi navchannia inozemnykh mov [Phonetic component in the system of teaching foreign languages]. *Inozemni movy*, 1, 24–29.

24. Selivanova, O. O. (2015). *Metodyka vykladannia fonetyky anhliiskoi movy* [Methodology for teaching English phonetics]. Kirovohradskyi derzhavnyi pedahohichnyi universytet.

25. Sokhatskyi, M. I. (2021). Fonetychni osoblyvosti latyny u systemi linhvistychnoi osvity [Phonetic features of Latin in the system of linguistic education]. *Linhvistychni studii*, 42, 114–119.

26. Tyshchenko, V. I. (2005). *Istoriia anhliiskoi movy* [History of the English language]. Lybid.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>